

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1479. usque ad annum 1494

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1768

VD18 90118340

§. 69. Propositiones ex Pici Thesibus excerptæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66444](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66444)

Secul. XV.
A.C. 1487.

§. LXIX.

*Propositiones ex Pici thesibus
excerptæ.*

Argentre ib. Percipiamus ipsas tredecim propositiones ex ejus thesibus extractas.
Dupin. loc. cit.

Joan. Ric. pag. 83. edit. Basil.

I. *Christus non veraciter, & quantum ad realem præsentiam descendit ad inferos.* Joannes Picus in sua apologia primam hanc propositionem ita vindicat. *Fateor, inquit, quod teneamur credere Christum descendisse ad inferos: Non videtur tamen, quod determinatum modum illius descensus teneatur quis explicite credere, sed sufficere, quod credat Christum descendisse non secundum corpus, nec secundum corpus, & animam, sed secundum animam tantum, sicut autem animæ separatæ non competit locari nisi ratione operationis, ideo licet anima Christi præsentialiter fuerit in inferno, substantia tamen non fuit ei ratio præsentialitatis, sed solum sua operatio. Ergo sic ponens conclusionem meam non possum accusare de hæresi: sed potius, qui tenent aliquid esse de fide, quod non sit de fide, male sentiunt de fide.*

II. *Peccato mortali finiti temporis, non debetur pœna infinita secundum tempus, sed finita tantum.* Ad hanc propositionem Joannes Picus respondet, quod in peccato duo possint considerari I. conversio ad bonum

bonum creatum. II. Aversio a bono increa- Sæcul. XV:
to. Primo modo peccatum est malum fini- A.C.1487.

tum. Secundo modo, quia est aversio ab in-
finito bono, est extrinsece & objective infi-
nitum malum. Dein dupliciter potest in-
telligi, quod alicui peccato debeat pœna
I. quod ei aliquando reddetur. II. Quod
illam quidem promeritus sit, sed tamen actu
non reddatur pœna infinita secundum tem-
pus; omne igitur peccatum, cui debetur pœ-
na primo modo, id est, pro quo aliquando
reddetur pœna infinita, etiam dicto modo
infinite est, nec aliquis damnatur, nisi pec-
catum, pro quo damnatur, sit illo modo in-
finitum secundum tempus. Altero autem
modo peccatum non habet pœnam infinitam,
scilicet si ipse non sit finaliter impœnitens,
nec in fine omittit pœnitere de illo pecca-
to, quod omisit vel commisit in vita, ita pro
temporali peccato primo modo debetur pœ-
na infinita, si non redeat peccator ad justi-
tiam. Alias enim pœnitentia finit pecca-
tum.

III. Nec crux Christi, nec ulla imago
adoranda est adoratione latricæ, etiam eo
modo, quo ponit S. Thomas. Hanc pro-
positionem ita explicat Picus. Dicit S.
Thomas, quod licet imagini Christi, ut est
res quædam in se, non debeat adoratio, ei
tamen, ut est imago, debetur eadem reveren-
tia, quæ debetur ipsi Christo, quæ est a-
doratio latricæ. Ex adverso Guilielmus

Sæcul. XV. A.C. 1487. Durandus, Henricus de Gandavo, Robertus Holcot, & plures alii Theologi docent, nullo modo dicendum, quod imaginem Christi, etiam ut est imago, adoremus adoratione latricæ, quia ut sic est res creata; verum autem esse, quod Christus ut rememoratus per Crucem adoretur eadem adoratione, ac si esset præsens in se; & istum sensum ego concedo, utpote qui rationabilior est opposita conclusione.

IV. Non assentior communi Sententiæ Theologorum dicentium, posse Deum quamlibet naturam suppositare, sed de rationabili tantum hoc credo. Circa hanc propositionem ita mentem suam declarat: Per hanc conclusionem ego non intendo (cum Henrico de Gandavo) negare Deum posse quamlibet naturam suppositare, sed intendo negare assensum particularem & explicitum hujus assertionis; non enim omnis fidelis tenetur assentire explicitè & in particulari omnibus possibilibus secundum omnipotentiam Dei absolutam, aut ista explicitè in particulari profiteri.

V. Nulla est scientia, quæ nos magis certificet de divinitate Christi, quam Magia & Cabala. Hanc conclusionem ita declarat Joannes Picus: Intelligo, quod inter scientias, quæ neque ex modo procedendi, neque ex suis principiis, neque ex suis conclusionibus innituntur revelatis, nulla sit, quæ nos magis certificet eo modo, quo de hoc

hoc certificare possunt scientiæ humanitus in-
 ventæ, quam *Magia* illa, quæ est pars scien-
 tiæ naturalis, & pars illa cabalæ, quæ est
 scientia, non tamen est *Theologia* revelata.

VI. Si teneatur communis via de pos-
 sibilitate suppositionis, respectu cujuscun-
 que creaturæ, dico, quod sine conversione sub-
 stantiæ panis in Corpus Christi, vel panei-
 tatis annihilatione, fieri potest, ut in Altari
 sit corpus Christi secundum veritatem Sa-
 cramenti. Quod sit dictum loquendo de
 possibili, non de sic esse. Idem Scriptor
 ad hanc Conclusionem dicit: Loquor in
 præsentia de Sacramento possibili, & possibi-
 li præsentia Corporis Christi simul cum pa-
 ne, non autem de Sacramento Eucharistiæ
 jam instituto. Igitur scholasticæ exercita-
 tionis gratia quæro: An possit per alium
 modum salvari, corpus Christi posse esse in
 altari, quam per conversionem panis in ipsum,
 scilicet per substantiationem paneitatis in
 divino supposito unacum humanitate assum-
 pta, „ & postquam hanc in rem quædam
 „ ultro citroque attulisset argumenta, ac
 „ Patrum testimonia, illas quoque refel-
 „ lit rationes, quibus stabiliri posset hæc
 „ opinio, asserens, quod admitti possit a-
 „ lius modus, a transubstantiationis diver-
 „ sus, quo præsentia realis explicaretur,
 „ tandem vero demonstrat, Thesium sua-
 „ rum propositionem huic opinioni mi-
 „ nime favere. „

Y 5

VII.

Sæcul. XV.
 A.C. 1487.

Sæcul. XV.
A. C. 1487.

VII. *Rationabilius est credere Originem esse saluum, quam credere ipsum esse damnatum.* „ Circa hanc propositionem Picus „ fatetur, dogmata, quæ Origeni attri- „ buuntur, impia esse: affirmat tamen, „ se haud temere pronunciare posse, quod „ ea illi falso adscribantur; si vero O- „ rigenes has hæreses vere docuisset, „ credi tamen adhuc posse, „ quod ipsum de scriptis suis pœnituerit. Nec debet, pro- sequitur Picus, credi, factam esse de ejus damnatione determinationem ab Ecclesia: stultum enim esset dicere, quod Ecclesia determinaverit Origenis animam esse damnatam, quia non, sicut consuevit Ecclesia canonizare aliquos, ita etiam consuevit damnare, & etiamsi verum esset, quod Ecclesia determinaverit Origenem esse damnatum, adhuc de necessitate fidei Catholicæ non tene- mur assentire, quod ita sit; tanta enim est fides adhibenda Ecclesiæ in damnatione alicujus, quanta in Canonizatione Sanctorum, sed dicit S. Thomas, quod Sanctos Canonizatos ab Ecclesia non teneamur de necessitate fidei credere esse in gloria.

VIII. *Sicut nullus præcise sic opinatur, quia vult sic opinari, ita nullus credit sic esse verum præcise, quia vult sic credere.* Hanc propositionem veram esse affirmat Picus, nullus enim potest aliquid credere ex libero arbitrio, id est, ex mero imperio voluntatis sine rationis persuasionem, aut motivo; ex

eo tamen non sequi, quod actus credendi articulum non sit in libera potestate voluntatis.

Sæcul. XV.
A. C. 1487.

IX. Qui dixerit, accidens existere non posse, nisi inexistat Eucharistiæ, poterit Sacramentum tenere, etiam tenendo panis substantiam non remanere. Ad hanc propositionem respondet Picus, quod ille, qui diceret, accidentia non posse esse sine subjecto, & teneret cum S. Thoma distinctionem realem existentiae panis ab essentia, posset dicere, non repugnare omnipotentiae divinæ salvare existentiam panis sine essentia ejus.

X. Illa verba, Hoc est Corpus meum &c. quæ in consecratione dicuntur, materialiter tenentur, & non significative. Respondet Picus: „ ista verba non ut a Christo, sed ut a Sacerdote prolata materialiter esse accipienda; Christus enim ea protulit significative sumpta, vere enim Apostolis suis dedit corpus, & sanguinem, qui fundetur; Sacerdos autem consecrans non tradit corpus suum & sanguinem, sed corpus & sanguinem Christi; „ ergo hæc verba non nisi recitative profert, quid autem recitatur, nisi vox prolata ab alio, & propterea vox ista alterius vocis recitatoria est materialiter sumenda; non enim corpus Christi frangetur, nec ejus sanguis effundetur.

XI. Miracula Christi non ratione rei factæ, sed ratione modi faciendi suæ divinitatis

tatis

Sæcul. XV. *tatis argumentum sunt certissimum.* Ad
A.C. 1487. *hanc propositionem idem Auctor reponit,*
ea miracula, quæ Christus fecit, secundum
se argumenta esse, quod ea fecerit in virtu-
te Dei, qualiter etiam a puro homine fieri
possent; id vero, ex quo possumus concludere,
Christum fuisse Deum, esse ideo, quia
taliter agebat, qualiter agunt, qui virtute
propria, & non aliunde accepta agunt, quod
est proprium Dei.

XII. *Magis improprie dicitur de Deo,*
quod sit intelligens, quam de Angelo, quod
sit anima rationalis. „ Hanc propositio-
„ nem Joannes Picus vindicat auctorita-
„ te librorum, qui S. Dionysio Areopa-
„ gitæ attribuuntur, „ ubi S. Doctor sæ-
pe dicit de Deo, quod non sit intellectus ne-
que intelligibile.

XIII. *Anima nihil actu & distincte in-*
telligit, nisi seipsam. Circa hanc propositi-
tionem declarat, se non universaliter negare
de anima pro quocunque statu quamcum-
que distinctam cognitionem aliorum a se, sed
intendere illud intelligere abditum, quod est
sine phantasmate, vel adminiculo sensuum,
per quod nihil distincte intelligit, nisi se ipsam.
„ Hac ratione celebris hic Auctor tre-
„ decim mox relatas propositiones de-
„ clarare nitebatur, & in sua apologia ra-
„ tiones exponebat, ob quas ejus Ad-
„ versarii ipsum denunciare permove-
„ bantur. „ Alii, inquit Picus, hoc ipsum
de

Sæcul. XV.
A.C. 1487.

de Philosophia disputandi genus, & hanc de literis publice disceptandi institutionem non approbant, ad pompam potius & doctrinæ ostentationem, quam ad comparandam eruditionem esse oblatrantes. Nonnulli me audacem dicebant, & temerarium, qui hac ætate de sublimibus Christianæ Theologiæ mysteriis, de incognitis disciplinis disputationem proponere non dubitarem: multi quod de tot numero, id est, de nongentis disputaturus essem quæstionibus, me accusabant, & superflue, & ambitiose, & supra vires id factum calumniantes; quidam his non contenti me etiam magum, impium, & novum in Christi Ecclesia hæresiarcham prædicabant. In hoc uno mihi objecto hæresis crimine tacendum haud putabam; scribit enim Ruffinus, esse quidem gloriosum Christi exemplo patienter injurias tolerare; at unam notam hæreseos, qui ferat, vel dissimulet, non esse Christianum, & Hieronymus inquit: nolo in suspitione hæreseos quemquam esse patientem. Postea respondet illis, qui genere hoc disputandi, numerosa propositarum rerum multitudine, & præcipue ex eo offendebantur, quod arcana hebraicæ Cabalæ detexisset.

§. LXX.

*Maximiliani conatus ad conflandum
fœdus contra Gallos.*

*Equidem fœdere Gallos inter & non-
nullos*